

ΕΛΕΤΑΕΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

**Για τα ζητήματα σχετικά με την περιβαλλοντική προστασία και την
ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας**

Το πιο ορεινό αιολικό πάρκο της Ευρώπης, που βρίσκεται σε υψόμετρο 2.500 μέτρα στην λίμνη Griessee, Ελβετία. <https://www.swisswinds.com/>

Απρίλιος 2021

ΕΛΕΤΑΕΝ

Κώστα Βάρναλη 52 & Επιδαύρου, Χαλάνδρι 15233 (Πολύδροσο), τηλ. 2108081755, fax. 2106816837
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

FOLLOW US

1] Εισαγωγή

1.1. Η κλιματική κρίση

Η κλιματική αλλαγή είναι το υπ' αριθμό ένα περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόβλημα που απειλεί την ανθρωπότητα¹.

Αν και οι επιπτώσεις της είναι ήδη ορατές, διαπιστώνεται σε παγκόσμιο επίπεδο δυστοκία από τις Κυβερνήσεις να αντιληφθούν την προτεραιότητα του προβλήματος και να εφαρμόσουν άμεσα αποτελεσματικές πολιτικές. Πολύ συχνά, η Πολιτική αναλώνεται σε ζητήματα της επικαιρότητας που φαίνονται πιο άμεσα και δεν σταθμίζει ορθά την οξύτητα του προβλήματος της κλιματικής αλλαγής. Έτσι εμφανίζεται υποχωρητική σε πιέσεις που επιδιώκουν την υποβάθμιση ή την αναβολή της αντιμετώπισής της.

Η Ελλάδα ως παράκτιο κράτος, ως κατ' εξοχήν τουριστικός προορισμός αλλά και ως υποδοχέας μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών που σε λίγο είναι πιθανό να περιλαμβάνουν και κλιματικούς πρόσφυγες, έχει -εκτός από ηθικό- μεγάλο πολιτικό και οικονομικό ενδιαφέρον να συμβάλει στην παγκόσμια προσπάθεια προστασίας του κλίματος.

Στην προσπάθεια αυτή, η αιολική ενέργεια είναι ένα σημαντικό, οικονομικά και κοινωνικά αποτελεσματικό εργαλείο^{2,3}.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της **ask4wind.gr** έχει παρουσιάσει με απλό και εύληπτο τρόπο τις απαντήσεις στους μύθους που ακούγονται μερικές φορές ότι η κλιματική αλλαγή δεν υπάρχει, ή ότι δεν είναι ανθρωπογενής, ή ότι η αιολική ενέργεια δεν συμβάλει στην ανάσχεσή της.

1.2. Ο ενεργειακός σχεδιασμός και οι στόχοι για το κλίμα

Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα ΕΣΕΚ, για την επίτευξη του δεσμευτικού στόχου που περιέχει, απαιτείται η εγκατάσταση 9.000 νέων MW έργων Α.Π.Ε. μέχρι το 2030, από τα οποία τα 3.400 είναι νέα MW αιολικών και τα 4.700 νέα MW φωτοβολταϊκών (σελ. 252 του ΕΣΕΚ). Δηλαδή, για μια ολόκληρη 10ετία (2021-2030), η ισχύς αυτή των αιολικών και φωτοβολταϊκών θα πρέπει να αυξάνει με μέσο όρο 800 MW το χρόνο (σελ. 255 του ΕΣΕΚ).

Ειδικότερα, η επίτευξη του στόχου των 3.400 νέων MW αιολικών μέχρι το 2030, δηλαδή 300-400 νέων MW αιολικών το χρόνο για μια ολόκληρη δεκαετία, απαιτεί μία μεγάλη προσπάθεια, τόσο από την πλευρά της Πολιτείας, όσο και από την πλευρά των επιχειρήσεων.

---

¹ Η ανθρωπότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με μια κλιματική κρίση και ευθύνεται η ίδια για αυτό:
<https://ask4wind.gr/climate-myth01/>

² Η αιολική ενέργεια συμβάλει στη μείωση των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου:
<https://ask4wind.gr/climate-myth02/>

³ Οι ανεμογεννήτριες έχουν απολύτως θετικό ενεργειακό και περιβαλλοντικό ισοζύγιο:
<https://ask4wind.gr/climate-myth03/>

Ο φιλόδοξος αυτός στόχος θα αυξηθεί περισσότερο δεδομένης της αύξησης του ευρωπαϊκού στόχου για το κλίμα το 2030 σε τουλάχιστον 55% μείωση των εκπομπών, προκειμένου να επιτευχθεί η **κλιματική ουδετερότητα το 2050**.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Ελλάδα θα πρέπει στο εγγύς μέλλον να αποκτήσει **Κλιματικό Νόμο**, όπως έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή σε άλλες χώρες της ΕΕ. Δεν θα πρέπει πριν συμβεί αυτό να έχει διαμορφωθεί ένα θεσμικό πλαίσιο εχθρικό και ασύμβατο με τους κλιματικούς στόχους που θα τεθούν.

1.3. Το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο σε σχέση με τις περιοχές προστασίας

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθιερύεται υποχρέωση ορισμού τόπων προστασίας, όμως οι τόποι αυτοί και η εντός αυτών δραστηριότητα υπόκεινται σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις, μετά από επαρκείς και αιτιολογημένες επιστημονικές μελέτες, και όχι σε απόλυτες απαγορεύσεις. Το ενωσιακό δίκαιο προβλέπει ότι τα Κράτη-Μέλη θεσπίζουν τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να αποφεύγεται η υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων ειδών, καθώς και οι οχλήσεις που έχουν επιπτώσεις στα είδη για τα οποία οι ζώνες έχουν ορισθεί, εφόσον οι οχλήσεις αυτές θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις σημαντικές όσον αφορά τους στόχους της παρούσας οδηγίας. Κατ' αρχήν συνεπώς τα κριτήρια δεν είναι κριτήρια απαγόρευσης, αλλά κριτήρια περιορισμού.

2] Περιβαλλοντική προστασία και Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες

Την περίοδο αυτή είναι υπό εκπόνηση σε όλη την Ελλάδα οι αναγκαίες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα οδηγήσουν στη θέσπιση μέσω Προεδρικών Διαταγμάτων ζωνών προστασίας στις περιοχές Natura 2000 και, μέσω Σχεδίων Διαχείρισης, διαδικασιών για την παρακολούθηση και εφαρμογή μέτρων και πολιτικών προστασίας.

Οι μελέτες αυτές είναι σημαντικές για την ορθή εφαρμογή της ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Σε συνδυασμό με τη θέσπιση και την παρακολούθηση των στόχων διατήρησης για τα προστατευτέα αντικείμενα, μπορούν να διαμορφώσουν ένα αποτελεσματικό πλαίσιο που θα προσφέρει προστασία και ασφάλεια δικαίου. Η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει υπογραμμίσει τη σημασία της ορθής εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση οικοτόπων και ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας (“Οδηγία Natura”) και ειδικότερα αυτών για τον καθορισμό των στόχων διατήρησης και των απαραίτητων μέτρων διατήρησης για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000⁴.

Οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες δεν πρέπει να αποτελούν μονομερή άσκηση με προεπιλημμένες αποφάσεις και επιλογές.

Αντίθετα πρέπει να αποτελούν **ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, θα διασφαλίζουν την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ισορροπία.**

Για να επιτευχθεί αυτό προτείνουμε:

- Θα πρέπει οι ΕΠΜ να συνοδεύονται από αναλυτική και τεκμηριωμένη **εκτίμηση των επιπτώσεων** των μέτρων που προτείνουν στην ανάπτυξη, το κλίμα και την κοινωνία. Ιδιαίτερα, η επίτευξη των στόχων προστασίας της βιοποικιλότητας θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή, που συνιστά τον υπ’ αριθμό ένα κίνδυνο για τη βιοποικιλότητα.
- Θα πρέπει **κατά την εκπόνηση, παραλαβή, σχολιασμό και την έγκριση των ΕΠΜ τους να διασφαλίζεται η εμπλοκή των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ** (ενέργειας, χωροταξίας και δασών)
- Παράλληλα, οι ΕΠΜ πρέπει να **αξιοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα δεδομένα**. Συγκεκριμένα, επί πάρα πολλά χρόνια εκπονούνται μελέτες και συλλέγονται πρωτογενή δεδομένα για τη βιοποικιλότητα από ποικίλους φορείς. Ένας **σημαντικός όγκος δεδομένων έχει συλλεγεί στο πλαίσιο εκπόνησης ποικίλων ΜΠΕ και ΕΟΑ έργων Α.Π.Ε. και όχι μόνο**. Περαιτέρω, υπάρχει διαθέσιμος στο Υπουργείο ένας μεγάλος αριθμός μετακατασκευαστικών εκθέσεων παρακολούθησης αιολικών πάρκων εντός προστατευόμενων περιοχών οι οποίες πρέπει να αξιολογηθούν και να αξιοποιηθούν. Κατά την γνώμη μας, μπορεί να τεθεί σοβαρό θέμα αξιοπιστίας μιας ΕΠΜ και των προτάσεών της, εάν αυτές καταρτιστούν αγνοώντας κάποια ή και όλα τα διαθέσιμα πρωτογενή δεδομένα μιας περιοχής.

---

⁴ <https://eletaen.gr/epistoli-eletaen-pros-ypen-gia-stochous-diatirisis/>

3] Εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε προστατευόμενες περιοχές

Ένα αιολικό πάρκο είναι γενικά μια φιλική προς το περιβάλλον μορφή παραγωγής ενέργειας που, σε κάθε περίπτωση, συμβάλει στην αντιμετώπιση του μεγαλύτερου περιβαλλοντικού προβλήματος του πλανήτη, της κλιματικής αλλαγής. Επομένως, μια επένδυση αιολικού πάρκου θα πρέπει κατ' αρχήν να εγκρίνεται σύμφωνα με όρους που θα τίθενται στην ΑΕΠΟ. Μόνο εάν αποδεικνύεται, κατόπιν συγκεκριμένης τεκμηρίωσης, ότι η υλοποίησή της θα επιφέρει ανεπίστρεπτη σημαντική αρνητική επίπτωση σε ένα προστατευτέο αντικείμενο υψηλής αξίας (π.χ. στην κατάσταση διατήρησης ενός σημαντικού είδους χαρακτηρισμού, οικοτόπου προτεραιότητας κ.λπ.), θα πρέπει η επένδυση να απορρίπτεται.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκδώσει, ήδη από το 2010, κατευθυντήριες Οδηγίες για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας σε συμφωνία με την νομοθεσία της ΕΕ για τη φύση⁵ τις οποίες επικαιροποίησε το Νοέμβριο 2020⁶. Η έκδοση των οδηγιών της ΕΕ αυτών αποτελεί μια σαφή απάντηση ενάντια στην συντηρητική άποψη ότι οι περιοχές Natura πρέπει να είναι a priori ζώνες αποκλεισμού για τα αιολικά πάρκα.

Ωστόσο το θέμα των a priori ζωνών αποκλεισμού, χωρίς ειδική μελέτη και τεκμηρίωση, τίθεται μερικές φορές με ένταση στο δημόσιο διάλογο. Δημοσιεύματα του τύπου και ανακοινώσεις, διαμορφώνουν ορισμένες φορές μια ανακριβή εικόνα. Η πραγματικότητα είναι:

- 1) **Το 37,1% της Ελληνικής επικράτειας με υψόμετρο άνω των 500 μέτρων (όπου κατ' εξοχήν εντοπίζεται το αιολικό δυναμικό) έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura.** Από μόνο του αυτό το γεγονός καταδεικνύει ότι δεν μπορεί να υπάρξει οριζόντια απαγόρευση της αιολικής ενέργειας από τις περιοχές αυτές. Ούτε βεβαίως μπορεί να υπάρξει πάγωμα των υπό ανάπτυξη επενδύσεων, ειδικά σε αυτή την κρίσιμη περίοδο για την πατρίδα.
- 2) **Εντός των περιοχών Natura λειτουργούν ήδη 717 ανεμογεννήτριες, μέσης ισχύος 1,3 MW και μέσης διαμέτρου 59μ.** Πρόκειται για μια κρίσιμη μάζα έργων που προσφέρουν σημαντική εμπειρία και πραγματικά δεδομένα για τις επιπτώσεις τους στο Δίκτυο Natura 2000.

Πλέον οι επικαλούμενες γενικές βιβλιογραφικές αναφορές για εν δυνάμει κινδύνους ή οι πιθανολογούμενες καταστροφολογίες, πρέπει να υποχωρήσουν μπροστά στη πραγματικότητα και την εμπειρία. **Η εμπειρία αυτή δείχνει ότι οι πραγματικές επιπτώσεις της αιολικής ενέργειας στο Δίκτυο Natura κατά κανένα τρόπο δεν δικαιολογούν την ένταση των αντιδράσεων** ούτε στηρίζουν τους επικαλούμενους τεχνοφοβικούς και συντηρητικούς ισχυρισμούς, οι οποίοι -είναι χαρακτηριστικό ότι- συνήθως περιορίζονται στα αιολικά πάρκα που σχεδιάζονται να εγκατασταθούν εντός περιοχών Natura 2000 και όχι στα έργα που ήδη λειτουργούν στις εν λόγω περιοχές. Σε κάθε περίπτωση, δεν δικαιολογούν τον οριζόντιο αποκλεισμό της αιολικής ενέργειας από τις περιοχές Natura.

---

⁵ EU Guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation, EC, October 2010

⁶ Guidance document on wind energy developments and EU nature legislation, Brussels, 18.11.2020 C(2020) 7730 final

- 3) **Η Ελλάδα διαθέτει τα κατάλληλα αυστηρά θεσμικά εργαλεία για την εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κάθε δραστηριότητας.** Ανάμεσα σε αυτά είναι η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση η οποία περιλαμβάνει εκτενείς εργασίες πεδίου στην περιοχή εγκατάστασης, η παρακολούθηση κατά την κατασκευή και λειτουργία κλπ.

Η νομοθεσία περιλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε. που έχει εγκριθεί και αξιολογηθεί πολλές φορές από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τους νόμους για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, την διατήρηση της βιοποικιλότητας, την προστασία του περιβάλλοντος και των δασών, τις εφαρμοστικές ΚΥΑ με αναλυτικότερες και αυστηρές προδιαγραφές μελετών, τις ΚΥΑ για τις ΖΕΠ για την ορνιθοπανίδα κλπ.

Σε κάθε περίπτωση, μετά από την συσσωρευμένη εμπειρία (σημείο 2 ανωτέρω) και δεδομένου του υφιστάμενου αυστηρού θεσμικού πλαισίου (σημείο 3), **όσοι στρέφονται ενάντια στην αιολική ενέργεια, πρέπει να αποδεικνύουν συγκεκριμένα τους ισχυρισμούς τους με βάση τα αληθινά δεδομένα, τον συγκεκριμένο σχεδιασμό που προτείνεται για κάθε έργο και τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του τόπου χωροθέτησης.**

- 4) **Είναι ανακριβής ο ισχυρισμός ότι η Ελλάδα μπορεί να επιτύχει άνετα τους στόχους χωρίς αιολικά πάρκα σε περιοχές του Δικτύου Natura.** Ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται είτε κακόπιστα (διότι πολλές φορές έχουμε δημόσια εξηγήσει το αβάσιμό του) είτε από άγνοια του αντικειμένου. Συγκεκριμένα:

- α) Η πραγματικότητα είναι ότι το ποσοστό επιτυχίας μιας νέας αίτησης για αιολικό πάρκο είναι της τάξης του 3%. Το πλήθος των αιτήσεων ή και αδειών που χορηγούνται δεν οδηγεί σε ανάλογες πραγματικές υλοποιήσεις.
- β) Οι υπολογισμοί που γίνονται για το αξιοποιήσιμο αιολικό δυναμικό, αποκλείοντας τις περιοχές Natura, θα πρέπει να εντάξουν στο λογαριασμό τους, τους περιορισμούς και αποκλεισμούς από τις πολλαπλές υπηρεσίες που γνωμοδοτούν⁷ όπως επίσης και τους περιορισμούς που προκύπτουν από την εύλογη προσπάθεια χωροθέτησης των έργων κατά τρόπο συμβατό με τις βουλήσεις της τοπικής κοινωνίας σε κάθε περιοχή εγκατάστασης.

Η μονομερής αυτή προσέγγιση, που καταλήγει σε χάρτες με εκτενείς ζώνες αποκλεισμού, είναι εξόφθαλμα επιστημονικά ελλιπής αφού αγνοεί πλήρως όλους αυτούς τους περιορισμούς⁸.

---

⁷ Για παράδειγμα τις υπηρεσίες κλασικών και προϊστορικών αρχαιοτήτων, τις υπηρεσίες βυζαντινών και μεταβυζαντινών αρχαιοτήτων, τις υπηρεσίες νεότερων μνημείων, τα επιτελεία στρατού, αεροπορίας και εθνικής άμυνας, την υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, την πολεοδομική υπηρεσία, την υπηρεσία αγροτικής ανάπτυξης, τις δασικές υπηρεσίες όλων των βαθμίδων (δασαρχεία και διευθύνσεις νομού και περιφέρειας) κλπ. Επιπλέον τους περιορισμούς που προκύπτουν από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (π.χ. αποστάσεις από σημεία ενδιαφέροντος, κριτήριο τοπίου, φέρουσα ικανότητα κλπ.) και τις γνωμοδοτήσεις των κεντρικών υπηρεσιών του ΥΠΕΝ.

⁸ Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι σε σχετικό σεμινάριο που υλοποίησε η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της ΕΕ στις 22.10.2018 – στο οποίο συμμετείχε ενεργά η ΕΛΕΤΑΕΝ – διαπιστώθηκε ότι από όλες τις μελέτες «χαρτών περιβαλλοντικής ευαισθησίας» που έχουν εκπονηθεί σε ευρωπαϊκό

- γ) Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι ακόμα και για όσα έργα έχουν εκδοθεί αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, αυτές αφορούν στην συντριπτική τους πλειοψηφία τον αρχικό σχεδιασμό με ανεμογεννήτριες που δεν είναι πλέον διαθέσιμες ή δεν είναι πλέον ανταγωνιστικές. Είναι και αυτό ένα από τα προβλήματα που ταλανίζει τον κλάδο μας εξαιτίας της μακράς χρονοβόρας αδειοδοτικής διαδικασίας. Άρα, η συντριπτική πλειοψηφία των ΑΕΠΟ αυτών θα πρέπει να τροποποιηθεί και τίποτα δεν εξασφαλίζει ότι αυτό θα επιτευχθεί δεδομένων των όσων αναφέραμε μόλις προηγουμένως (σημείο 4.β).

Σε κάθε περίπτωση επαναλαμβάνουμε τη θέση: η εμπειρία δείχνει ότι η, σύμφωνα με την νομοθεσία και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών πάρκων σε περιοχές Natura έχει απολύτως διαχειρίσιμες και προβλέψιμες πραγματικές επιπτώσεις, οι οποίες κατά κανένα τρόπο δεν δικαιολογούν την έκταση και την ένταση των οριζόντιων αποκλεισμών που κατά καιρούς προτείνονται.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε:

- Το Υπουργείο να αναλάβει και να εκτελέσει ένα **ευρύ πρόγραμμα απολογιστικής μέτρησης των πραγματικών επιπτώσεων των αιολικών πάρκων στο δίκτυο Natura και γενικά τη βιοποικιλότητα**. Η αξιοπιστία εντός τέτοιου προγράμματος από τον Κυβέρνηση θα είναι αναμφισβήτητη. Προτείνουμε επιπλέον στο σχεδιασμό και την εποπτεία της εκτέλεσης του προγράμματος να εμπλακούν, εκτός από την ΕΛΕΤΑΕΝ, φορείς και οργανώσεις που εκφράζουν σκεπτικισμό ή απόψεις ενάντια στην αιολική ενέργεια, ώστε να διασφαλιστεί η μέγιστη διαφάνεια και να αρθεί εκ των προτέρων κάθε καλόπιστη επιφύλαξη για την πρόταση αυτή.

επίπεδο, **μόνο οι χάρτες που έχουν ετοιμαστεί από ελληνικούς φορείς προτείνουν την a priori απαγόρευση αιολικών πάρκων από συγκεκριμένες περιοχές**. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι παραγόμενοι χάρτες κατηγοριοποιούν την περιοχή ανάλογα με την ευαισθησία της (μικρή, μέση, μεγάλη) και θεωρούν ότι αυτό το στοιχείο πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων.

4] Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Α.Π.Ε.

4.1. Η αναθεώρηση του ΕΧΠ-ΑΠΕ

Η αιολική ενέργεια και γενικότερα οι Α.Π.Ε. είναι μια από τις παραγωγικές δραστηριότητες στη χώρα που διέπονται από ένα **συγκεκριμένο χωροταξικό πλαίσιο το οποίο έχει κριθεί και έχει γίνει αποδεκτό από το Συμβούλιο της Επικρατείας** και έχει αποτελέσει τη βάση για πάρα πολλές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από το Δικαστήριο αυτό.

Ειδικά για τα αιολικά πάρκα, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Α.Π.Ε. (ΕΧΠ-ΑΠΕ) περιέχει αυστηρά και συγκεκριμένα κριτήρια περιλαμβανομένων ζωνών αποκλεισμού, ελάχιστες αποστάσεις από σημεία ενδιαφέροντος, ποσοτικά κριτήρια για την ελαχιστοποίηση της επίπτωσης στο τοπίο κλπ.

Παρά τον περιοριστικό (έως και συντηρητικό) του χαρακτήρα, αναγνωρίζεται ότι **το ΕΧΠ-ΑΠΕ πέτυχε να εισάγει σε σημαντικό βαθμό ενιαίους κανόνες για όλη την Επικράτεια. Αυτό, σε συνδυασμό με την αποδοχή του από το ΣτΕ, διαμόρφωσε ένα ελάχιστο επίπεδο επενδυτικής ασφάλειας.**

Ήδη έχει δρομολογηθεί η αναθεώρηση του ΕΧΠ-ΑΠΕ. Η αναθεώρηση αυτή δεν μπορεί να είναι σε ακόμα πιο συντηρητική κατεύθυνση. Για αυτό **δεν πρέπει:**

- να εισαχθούν πιο περιοριστικά κριτήρια που θα αποκλείουν την ανανέωση των αδειών εν λειτουργία έργων, την υλοποίηση ώριμων αδειοδοτημένων έργων και την ολοκλήρωση της αδειοδότησης πολλών νόμιμων έργων που είναι στη φάση ανάπτυξης,
- να δοθεί η δυνατότητα (είτε δια του νόμου είτε στην πράξη) σε κατώτερα σχέδια (περιφερειακά, τοπικά, διαχείρισης κλπ.) να μην συμμορφώνονται με τις διατάξεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ και να εισάγουν ακόμα περισσότερους περιορισμούς και αποκλεισμούς. Κάτι τέτοιο θα έχει ως συνέπεια την ραγδαία μείωση της διαφάνειας, της ισοτιμίας και της προβλεψιμότητας και άρα την αύξηση της αβεβαιότητας και τη μείωση της επενδυτικής ασφάλειας.

Θεωρούμε ότι **οποιαδήποτε αλλαγή στο ΕΧΠ-ΑΠΕ δεν μπορεί να έχει τα παραπάνω χαρακτηριστικά και κυρίως δεν μπορεί να γίνει αιφνιδιαστικά και χωρίς να έχει προηγηθεί εξαντλητικός και μακρύς διάλογος με τον κλάδο, με βάση τους κλιματικούς στόχους και το εκδηλωμένο επενδυτικό ενδιαφέρον.**

4.2. Η εγκατάσταση έργων Α.Π.Ε. σε υψόμετρα > 1.200 μ

Στο πλαίσιο εισαγωγής οριζόντων a priori αποκλεισμών, διακινείται ορισμένες φορές η ιδέα να αποκλειστεί η εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε μεγάλα υψόμετρα Κατά την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, **δεν αποκλείεται εντός περιοχών με μεγάλο υψόμετρο (>1.200 μ.) συλλήβδην η οικονομική δραστηριότητα**, αλλά αντίθετα το Κράτος-Μέλος οφείλει να μεριμνά για την ανάπτυξή της με συγκεκριμένους όρους και κανόνες. Περαιτέρω, **το υψόμετρο από μόνο του δεν μπορεί να αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού για τη χωροθέτηση αιολικών πάρκων**, ούτε όλες οι εκτάσεις πάνω από ένα υψόμετρο αποτελούν εξ ορισμού οικοτόπους προτεραιότητας

ή ζώνες αποκλεισμού. **Σε καμία χώρα της Ευρώπης δεν υφίσταται τέτοιου τύπου οριζόντιος περιορισμός, ούτε καν στις αλπικές περιοχές με το «βαρύ» ορεινό τουρισμό.**

Μια τέτοια γενική απαγόρευση χωροθέτησης έργων Α.Π.Ε. σε περιοχές της χώρας μας με υψόμετρο άνω των 1.200 μέτρων, θα είχε σημαντικές επιπτώσεις όχι μόνο στα νέα έργα Α.Π.Ε., αλλά και για τα ήδη λειτουργούντα στις περιοχές αυτές, τα οποία δεν θα μπορούν να ανανεώσουν, στη λήξη της, την άδεια λειτουργίας τους.

Είναι ελάχιστα τα έργα σε περιοχές της χώρας με υψόμετρο μικρότερο των 1.200 μ., στις οποίες να ικανοποιούνται ταυτόχρονα τα ακόλουθα αναγκαία κριτήρια:

- να υπάρχει επαρκές αιολικό δυναμικό, ικανό να δώσει ανηγμένο κόστος παραγωγής αιολικής (ηλεκτρικής) ενέργειας το οποίο να είναι ανταγωνιστικό με τις τιμές-στόχους που ισχύουν στους τρέχοντες διαγωνισμούς/δημοπρασίες των ΑΠΕ.
- να ικανοποιούνται όλα τα κριτήρια του ισχύοντος Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε. (επιτρεπόμενες αποστάσεις από πολυπληθή σημεία ενδιαφέροντος, φέρουσα ικανότητα περιοχής, οπτική επίπτωση, απαιτήσεις αρχαιολογικής υπηρεσίας, κλπ.).

Η οριζόντια απαγόρευση εγκατάστασης Α.Π.Ε., σε περιοχές με υψόμετρο άνω των 1.200 μέτρων:

1. θα μειώσει σε κρίσιμο βαθμό το τεχνικά και οικονομικά εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό
2. θα υπονομεύσει τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της χώρας
3. θα αυξήσει το κόστος ενέργειας
4. θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στα ήδη λειτουργούντα έργα.
5. θα έχει σημαντικές επιπτώσεις σε πολλά ώριμα έργα, που αναπτύσσονται σε περιοχές με υψόμετρο άνω των 1.200 μ, και τα οποία ύστερα από πολυετείς προσπάθειες, έχουν φθάσει σε αδειοδοτική ωριμότητα, έχουν συμμετάσχει επιτυχώς σε διαγωνιστικές διαδικασίες, έχουν καταθέσει εγγυητικές επιστολές και ευρίσκονται ήδη σε στάδιο κατασκευής, έχοντας αναλάβει οικονομικές υποχρεώσεις με ανέκκλητες παραγγελίες εξοπλισμού.

Η άμεση και οριζόντια απαγόρευση, ουσιαστικά θα αποτελέσει αναδρομική ανατροπή του περιβάλλοντος στο οποίο αναπτύσσονται οι επενδύσεις και θα κλονίσει την επενδυτική εμπιστοσύνη. Το πρόβλημα γίνεται ακόμα μεγαλύτερο αν ληφθεί υπόψη ότι οι επενδύσεις αυτές έχουν ήδη διέλθει μια μακρά διαδικασία ανάπτυξης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης.